

MAGYAR LOVASTERÁPIA SZÖVETSÉG

ALAPÍTVÁNY

HÍRLEVÉL

2. évfolyam 2. szám

2000. május

HÍREK, INFORMÁCIÓK AZ MLTSZ ÉLETÉBŐL

BENYOMÁSAIM A BALATONFENYVESI KONFERENCIÁRÓL

Az idén második alkalommal vettem részt a tanfolyamon és elmondhatom, hogy az egész szervezés sokat fejlődött, amiért köszönetet szeretnék mondani Jámbor Noéminek, aki lebonyolította (és túlélte) ezt a hetet. Köszönetemet szeretném kifejezni Komjáthy György úrnak és Braun Asszonynak - a Balatonfenyvesi Lovarda tulajdonosainak - mert rugalmas együttműködésük nélkül ez a hét nem zajlott volna le úgy, mint ahogy az történt. Köszönet illeti ifjabb és idősebb Jámbor Vilmost, Tokaji Sándort, és Lithauszky Ferencet, hogy lovaikat rendelkezésre bocsátották és a szállításban is segítettek. És hálás köszönet a tolmácsoknak, akik elképzelni sem tudták, milyen intenzív munka vár rájuk. Aki tolmácsolat már egyszer is életében, elismeri az ő munkájukat.

Tudom, hogy sokan nem először vettek részt ilyen konferencián, így nekik van összehasonlítási alapjuk, de viszonylag sokan voltak, akik először jöttek el, és nem voltak tisztában azzal mi fog történni, mit fognak látni, hallani.... Jó dolog az, ha különböző háttérű és tudású emberek összegyűlnek, hogy valami újat tanuljanak, de ebből adódhatnak problémák is, amire nekünk, szervezőknek kell a gyógyírt megtalálni. Ellentétben a szilvásváradai tanfolyammal, a résztvevőket itt négy, homogén csoportra osztottuk, ami megkönnyítette az oktatást. A fogyatékosok lovagoltatásának tárgyából adódik, hogy nem lehet 100%-ban homogén csoportokat alkotni.

Erre egy példa: vannak gyakorlott gyógytornászok, akiknek nincsenek a lovakkal, lovaglással kapcsolatos ismeretei és vannak gyógytornász hallgatók alapvető lovaglás tudással...Egy csoportba raknák őket? Mi azt tettük, de elkülönítettük őket a lovagló órákon.

A benyomásaim amit ott szereztem és a külföldi előadók visszajelzéseiből leszűrtem a következők:

Mindenki nagyon érdeklődő volt (és remélhetőleg maradt is) és sokat dolgozott. Ha azzal számolunk, hogy elméleti és gyakorlati foglalkozásokon órákat kell együtt tölteni az nyomasztó, sokkoló hatást kelthet, csakúgy mint az, hogy a lovasterápia nem is olyan egyszerű, mint azt sokan első látásra gondolták. Az edzők próbálták minél több információt átadni, ugyanakkor soha nem feledkeztek meg a biztonsági tényezőkről sem. Itt azt gondolhatják, hogy a németek betegesen ügyelnek a biztonságra és

nem elég bátrak. Ehhez hozzáfűzném, hogy mi, az MLTSZ azt szeretnénk, hogy a terápiát - Németországhoz hasonlóan - elismerjék a biztosítók. Nem tudjuk azonban meggyőzni őket a terápia hasznosságáról, ha közben arról értesülnek, hogy a terápia során a fogyatékos gyermek vagy a ló balesetet szenvedett.

A biztonságot megemlítve szükségünk van olyan emberekre, akik ismerik az eszközöket, amelyek ebben az esetben a ló és a felszerelések. Azt hiszem nem kell hangsúlyoznom, hogy a ló csak akkor válik a terápiára alkalmas eszközzé, ha rendszeres, napi tréningen vesz részt. Jelenleg nagyon intenzív munkára van szükség a lovaglás oktatás és a ló kiképzés terén. Ezért hívok mindenkit Sós-kútra, hogy minél több hétvégén kapcsolódjanak be ebbe a munkába. De pár hétvége nem elég- hetente kell tudásunkat gyarapítani. Ha valaki lovagló órákat szeretne venni, bátran vegye fel velem a kapcsolatot.

Még egy személyes dolog: Nem tudok felülkerekedni azon, ha azt hallom, hogy a hátam mögött valaki ellen összesúgnak. Ha valaki valamit szabad akaratából, pénzügyi ellenszolgáltatás nélkül elvállal, azt senkinek nincs joga olyan dolgokért felelősségre vonni, amiről egyáltalán nem is tehet. Mi csak a lovakat bocsátottuk rendelkezésre és abból nekem kellett a lehető legjobb órarendet összeállítani. Ott ennyire volt elég, de remélem legközelebb több mindenre lesz lehetőségünk.

Úgy érzem, hogy az edzők és a hallgatók is a legtöbbet hozták ki magukból és a mai napig sem bántam meg az órákat, amiket áttalpaltam, még akkor sem, hogy így egyetlen reggeli előadáson sem tudtam részt venni. A tanfolyam után csaknem egy hétre volt szükségem, hogy visszarázódjak a normális kerékvágásba.

Összegezve, egy nagyon kellemes és eredményes hetet töltöttem Balatonfenyvesen, ahol nagyon sokat tanultam a lovasterápiáról, de a magyarokról is , amiért nagyon hálás vagyok.

Eilika Habsburg

**„A LOVAGLÁS, MINT A FOGYATÉKOSOK
SPORTJA”**

EDZŐKÉPZŐ TANFOLYAM (1. RÉSZ)

KOTTINGBRUNN, AUSZTRIA

2000. MÁJUS 6-13.

Rövid tudósítást szeretnék adni az első tanfolyamról, ami a fogyatékosok lovassportjához szükséges osztrák edzőlicence megszerzésére irányult. A kurzus, amin részt vettem nemzetközileg elfogadott képesítést nyújt. Alapvető feltétel volt az első lovasedző licence megléte (az úgynevezett segédedző). 16 résztvevő volt a kurzuson, akik közül csak én nem voltam osztrák.

Először elméleti oktatáson vettünk részt, a következő szakterületekből: sportorvoslás, edzéselmélet (fitnes, kitartás, erő, rugalmasság), mozgáselmélet és lovaglásspecifikus torna, kórtan, kommunikáció, speciális segédeszközök, lóképzés, lókiválasztás csakúgy, mint a lovasóra tervezése fogyatékos és ép lovasok számára.

A gyakorlati rész a következő részekből állt: futószáras és hosszúszáras oktatás kezdő fogyatékosoknak, valamint egy 4-6 főből álló csoport képzése, amit fogyatékosok és ép lovasok alkottak. Voltak művégtaggal rendelkező, béna lovasok és egy vak kislány is. Különböző követelményeket állítottak velünk szemben, mint hogy alapvető díjlovas elemeket hajtassunk végre, amelyeket a különböző fogyatékoságok esetén eltérő módon kell megtanítani. A hosszúszáras munkánál viszont a lóval való első kontaktus kialakításáról volt szó, ami egy különösen óvatos eljárást jelent.

Képzett bennünket egy sportorvos (kórtan, sportorvoslás, edzéselmélet), egy sportszakember (mozgáselmélet és abból levezetett erősítő, kitartást növelő gyakorlatok, mozgáslehetőségek tesztelése), Dorothee Wanzek-Blaul (lókiválasztás, kiképzés, duplafutószárazás, hosszúszárazás, a lovaglóóra felosztása fogyatékos és ép lovasok számára, speciális felszerelések) és Gabriele Orac, osztrák szakember.

A kurzust a terápiás lovaglás kuratóriuma a saját istállójában szervezte. (A lovasóra tervezése, felosztása fogyatékosok és ép lovasok számára, hosszúszár, futószár alkalmazása a gyakorlatban)

Augusztus végén rendezik a tanfolyam második részét, ahol képzés és vizsga is lesz.

Minden részletet leírni egyszerűen túl hosszú lenne, de én valójában nagyon boldog vagyok, hogy ott voltam, mert a tanfolyam résztvevői és a fogyatékos lovasok kicserélhették gondolataikat, tapasztalataikat, építő párbeszéd alakult ki közöttük.

Így gyakran apró tippek, javaslatok alapján nagyon egyszerű, a lovasok számára jobban elfogadható megoldásokat találhatunk. Számomra a legérdekesebb a mozgáselmélet és a hozzá tartozó gyakorlat volt, ami már egészen a fizioterápia irányába ment. Végül is tanulóinkat - mindegy, hogy ők fogyatékosok vagy nemcsak célirányosan tudjuk előre mozdítani, ha pontosan tudjuk, mi történik az emberi testtel és mit kell tovább finomítani. A legjobb példája egy ilyen tanulmány alkalmazásának és az ehhez kapcsolódó gimnasztikai gyakorlatoknak a professzionális lovaglás oktatás mellett

a vak lány volt: Ő csak 3. éve tanult lovagolni és végül egy idegen lóval megnyerte a Világbajnokságot. A lány M és L osztályban kifogástalanul díjlovagol.: lovaglását a saját és a ló testének finom észlelése irányítja.

Habsburg Eilika

A MAGYAR HIPPOTERÁPIA MUNKACSOPORT HÍREI

A Magyar Hippoterápia Munkacsoport (MHM) 2000. április 7-8-9-én tartotta II. találkozóját, ezúttal Sárpusztán.

A három nap jó társaságban, tartalmasan telt. Pénteken 16.00 óra körül érkezünk a helyszínre, ahol szállásfoglalás után azonnal belemerültünk a tudományba.

Először Dr. Büki György előadását hallgattuk az idegrendszer fejlődéséről., majd Dr. Páll Zoltán a hippoterápia indikációiról és kontraindikációiról tájékoztatott. A mindenkinek jóleső vacsora után Peter Holzmüller beszélt a német szövetség lovasvizsga fokozatairól, célozva arra, hogy a tőlünk megkövetelt lovasvizsga hol helyezkedik el ebben a rendszerben.

Az első napi program videóval zárult, melyen a legelismertebb német szaktekinetly mutatta be a futószárazás rejtelmét.

A következő nap gyakorlati foglalkozással telt. Peter elhozta és bemutatta a terápiához használt felszerelését. Dél előtt két megfelelően felszerszámozott lovat futószáraztunk, délután a hosszú száron vezetést gyakoroltuk, s különböző lovardai alakzatokat jártuk végig. A nap folyamán sok okos tanácsot kaptunk, sok apró fogást tanultunk, mely megkönnyítheti a lóval való együttműködésünket.

A napot Peter Holzmüller irányításával közösen elkészítet vacsorával zártuk.

A találkozó harmadik napján meglátogattunk néhány lovasterápiával is foglalkozó lovardát. Információt gyűjtöttünk a meglévő feltételekről, pozitívumokról, esetleges hiányosságokról, érdeklődtünk a nehézségekről. Örömmel hallgattuk a jövőbe mutató terveket.

A lovardai látogatások után a következő találkozó időpontjával a zsebünkben, szigorúan kiadott házi feladattal, fáradtan, de élményekkel telve indultunk haza.

Az MHM nevében: Csillag Ágnes, Kormos Zsuzsa
FRANCIAORSZÁGBÓL JÖTTEM...

2000. április 26-29-ig a franciaországi Angers adott otthont a 10. Nemzetközi Lovasterápiás Kongresszusnak, melyen a Nemzetközi Gyermekekmentő Szolgálat támogatásával a Magyar Lovasterápia Szövetséget (Dr. Edvi Péter, Dr. Büki György, Katona Enikő, Bozori Gabriella, Wágner Kinga, Györgypál Zoltáné) képviselhettük.

Nagy várakozással tekintettünk a világ lovasterapeutáival való találkozás felé. Az oda út során elegett tettünk Peter Holzmüller meghívásának és meglátogattuk a Vogtareuth-i Behandlungszentrum-ot, ahol több osztály működik 450 ágygal. A korszerű központban megnézhattuk a gyermekintenzív osztályt, a gyógytornatermeket és az uszodát. Az intézményben 45 gyógytornász dolgozik.

Tovább indultunk, mivel elnökünket, Dr. Edvi Pétert Frankfurtban kellett felvennünk. Innentől Enikő lett a mitfárer, de sajnos Párizsban hiába igyekezett nem sikerült úgy eltévednünk, hogy megláthattuk volna az Eiffel-tornyot. Láttunk viszont rengeteg autópályát és kereszteződést, ahol néhány elágazás után azt sem tudtuk, hogy északnak tartunk-e vagy délnek. Itt eleredt az eső is, ami végig kísért minket egészen Angers-ig és ott is maradt néhány napig.

24 órás utazás után végre megérkeztünk. Már a regisztrációnál ismerősökkel találkoztunk, Sister Chiarával, Anita Skhedivel. A konferencia során ismeretünk és ismertségünk jócskán emelkedett, mivel Péter a korábbi kongresszusokon megismert kollégákkal szinte óránként ismertetett össze minket.

A konferencián közel negyven ország képviseltette magát Japántól az USA-ig, Dél-Afrikától Tajwanig, Finnországtól Brazíliáig.

A 26-i megnyitó után másnap kezdődtek az előadások. Délelőtt plenáris ülések, délután pedig szekciók párhuzamosan. Megismerkedhettünk a világ különböző tájain működő kezdeményezésekkel, amelyek nagyon sokrétűek voltak. Posztereinkkel és videó anyagunkkal megálltuk a helyünket a résztvevők között. Fiatal szervezetünknek nem kellett egyáltalán szégyenkeznie. Összességében a Szövetség elnökségi tagjainak szakmai felkészültsége azonos a konferencián látottakkal. Az anyagi biztonság illetve a felszerelések, a lovak tekintetében már nem ez a helyzet. A vezető lovasterápiás nagyhatalmak anyagilag sokkal jobban állnak, mint mi.

Nagy érdeklődéssel vártuk azt a szekciót, ahol a lovasterápia hatékonyságának mérési módszereiről volt szó. Itt azonban vagy az derült ki, hogy sok tényező és nem lehet objektíven mérni, vagy bonyolult matematikai számítások sorozatával, melyet szinte követni sem bírtunk, valami eredményt ugyan kihoztak, de eléggé pontatlan módszer és ehhez képest nagyon bonyolult. Egy konkrét mérési eredmény volt, 100, 5 és 14 év közötti ICP-s gyermeket vizsgáltak, ebből 50 részesült hippoterápiás kezelésben és volt egy szintén 50 főből álló kontroll csoport is. A mérés a hippoterápia kifejezett hatékonyságát mutatta.

Meglátogattuk Saumur-ben a híres Cadre Noir-ok működési helyét, a rengeteg lovat és láthattunk lovasbemutatót fogyatékos és ép lovasoktól. Láthattunk videókat a világ minden tájáról, vakok, autisták, halmozottan sérültek és alig totyogó gyerekek lovagoltatásáról. Láttuk a speciális francia futószáras kiképzést kikötő és egyéb segédeszközök nélkül, csupán a ló természetes egyensúlyérzékeire támaszkodva.

Láttunk és hallottunk lovasterápiás táborokról, ahol intenzív fejlesztés zajlott. Egyszóval bepillantást nyertünk a lovasterápia alkalmazásának különböző területeibe, beszélgettünk más nemzetbeli kollégákkal, érdeklődtünk a náluk zajló oktatásról, és sok hasznos tapasztalattal tértünk haza. Kicsit fáradtan, de rengeteg élménnyel, hasznos ismerettel, és alkalmunk nyílt arra is, hogy egymást kicsit jobban megismerhessük, hiszen együtt töltöttünk egy hetet a patinás Franciaországban.

Györgypál Zoltánné

PROGRAM AJÁNLÓ

A lovasterápia, a lovak, és a lovassportok iránt érdeklődők a közeljövőben több program közül is válogathatnak.

Május 28-án, Budapesten a Városligetben, a Nemzetközi Gyermekmentő Szolgálat, Budapest Főváros Főpolgármesteri Hivatala és a Juventus Rádió által szervezett Gyereknapon, a Magyar Lovasterápia Szövetség és annak néhány tagja várja az érdeklődőket. Az oda látogatók megtekinthetik, hogyan zajlik egy lovasterápiás foglalkozás, szakmai felvilágosítást kaphatnak, de a honfoglalás kori magyarok lovas szokásairól, életmódjukról, az íjászatról is szerezhettek ismereteket.

Június 3-án két program közül is lehet választani.

Lovas szakmai bemutató várja az érdeklődőket **Pákozdon, a Kapaszkodó Lovasfarmon**, ahol tavaly augusztusban rendezték a Fogyatékosok Első Lovasfesztiválját.

A rendezvény 10.00 órakor kezdődik.

Az érdeklődők a 06-22-505000 vagy a 06-30-9549852 telefonszámokon kaphatnak felvilágosítást.

Ugyanezen a napon Tiszaföldvár ad otthont a Lovak és Lóerők nevű programnak.

Az esemény helyszíne: **Tiszaföldvár, Új Lovaspálya**

Programok: fogathajtó és galopp verseny, díjugrató bemutató, néptánc bemutató, gyerekrajz verseny, sáman idők lovasainak bemutatója, rallye versenyautók bemutatója, egész nap látványkonyha, ökörsütés stb.

Július 1-2-án, a Budapesti Búcsú keretei között kerül megrendezésre a II. Lovas Junialis.

Az esemény helyszíne: **Óbuda, Hajógyári-sziget**

A két napon át tartó, látványos lovas programok között szerepel a Magyar Lovasterápia Szövetség néhány tagjának bemutatója, előreláthatólag július 1-én, szombaton délután.